

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 158 (6. 349)

1987 йил 14 июль, сешанба

Баҳоси 3 тийин

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети бюросида

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети бюросининг навбатдаги мажлисида Тошкент шаҳрида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг 1986—2000-йилларга мўлжалланган яхлит комплекс программаси қандай бажарилаётгани ҳақидаги масала муҳокама этилди.

Бюро таъкидлаб ўтдики, бу соҳадаги ишлар партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талабларига жавоб бераётгани йўқ. Район партия комитетлари, кўпчилик бошланғич партия ташкилотлари, совет органлари, шаҳар корхоналарининг коммунист-раҳбарлари меҳнат коллективларининг истеъмолатлари ишлаб чиқариш соҳасидаги ишнинг тубдан қайта қуриш зарурлиги ҳақидаги масаланинг кескинлигига етарли баҳо бермаётган.

Программани амалга оширишда масъул Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, район ижроия комитетлари шу соҳадаги ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйдилар. Унинг бажарилишини назорат қилмаётганлар. Беш йиллик йиллари бўйича планларнинг тузилиши учун етарли масъулият кўрсатмаётганлар, корхоналарнинг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ташкил этиш соҳасидаги аниқ имкониятларини ўрганмаётганлар.

Шунинг натижасида умуман шаҳар бўйича олданда халқ истеъмоли товарларини ривожлантириш яхлит комплекс программасини амалга оширишда иштароқ этаётган 156 корхонадан 34 таси топириқдан анча оққа қолиб ишлаётган. Умуман шаҳар бўйича 1986 йил ва 1987 йилнинг биринчи ярмида программалар оққа қолиш 70 миллион сўмдан ортиқроқни ташкил этди. Акмал Икромов, Ленин, Собир Раҳимов, Фрунзе районлари белгилаган программани ундай олмаётганлар. Ердамчи сановатда товар ишлаб чиқариш амалда назорат қилинмай қўйган. Бу ерда планлар муттасил равишда бажарилмаганига устидан мўлжалланган маъсулот таъбирлаш ҳамон давом этмоқда.

Яхлит комплекс программа қисмлари бўйича халқ учун товарлар ишлаб чиқаришда республика Енгил, Мебель, Маҳаллий сановат министрликлари кор-

хоналарида кўп оқсашга йўл қўйилган.

1986—1987 йилларда Ўзбекистон ССР Енгил сановат министрлигининг шаҳарда жойлашган корхоналари комплекс программанинг 51,4 миллион сўм миқдорига бажарилмаган қисмига йўл қўйдилар. Мазкур корхоналарнинг коммунист-раҳбарлари, партия ташкилотлари хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш, давлат қабулини жорий этиш шартларида ишлаб турганлари ҳолда ўзибуларчиликнинг эски юқидан, боқимандалик кайфиятидан қўлга олганлари йўқ. Улар бозори касод товарлар ўрнига истеъмолати кўтаётган харидорлар моллар ишлаб чиқаришни бошлаш уёқда турсин товарларини ишлаб чиқаришни қисқартиришдан иборат осонгина йўлга ўтиб олганлар.

Енгил, Маҳаллий, Мебель сановат министрликлари ашпаратларининг партия ташкилотлари бу вазифаларни ҳал этишдан четда турибдилар, улар корхоналарга баланслаштирилмаган планларни етказиш практикаси давом этаётганлиги, моддий-техника таъминотида узилишлар бўлаётгани, корхоналарни реконструкциялаш ва техникавий қайта қурулантириш масалаларида масъулиятсизлик билан қаралаётгани учун министрликларнинг коммунист-раҳбарларига нисбатан талабчанлик кўрсатмаётганлар.

Шаҳар бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқарилаётган маъсулот сифатини яхшилаш, ассортиментини янгилаш ва кенгайтириш маъмул ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқроқ фойдаланиш учун курашда иштирок кўрсатмаётган. Кўп смелани иш режими, меҳнати ташкил этишнинг кесаначилик шакллари сўз жорий этилганлиги, корхоналарнинг яроқли чиқиндилари билан савдо қилиш жуда сезил суръатлар билан ривожланмоқда. Корхоналарнинг савдо билан алоқаси бўш, зарур товарларини ишлаб чиқаришнинг узоқ муддатли прогнозлари йўқ.

Бюро Тошкент шаҳри бўйича халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг 1986—2000-йилларга мўлжалланган яхлит комплекс программасини бажариш соҳасидаги аҳолини қониқарсиз деб топиб, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети,

район партия комитетлари ва ижроия комитетлари бошланғич партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларидан товарлар ишлаб чиқаришда йўл қўйилган қўлоқликни қоплаш соҳасида шошилинч ва узилишчил чоралар қўришни талаб этди.

Бюро мажлисида, шунингдек, шаҳар ёш техниклар станциясидан тушган хат ва аризаларни қараб чиқиш чоғида йўл қўйилган принципсизлик ҳамда сансалорлик фактлари ҳам муҳокама этилди.

Бюро таъкидлаб ўтдики, кейинги уч йил мобайнида шаҳар ёш техниклар станциясидан носоғлом маънавий-психологик вазият вужудга келган. Бунга «Автодизайн» тўғрисида раҳбар В. А. Ашқин ва маъмурият ўртасидаги низо сабаб бўлган.

В. А. Ашқин тўғрисида ишлаб турган даврида автоматоконструкциялаш соҳасида болларнинг техник ижодкорлигини ривожлантириш тўғрисидаги ишларни сурган, тўғраранинг моддий-техникавий базасини яхшилашга қаратилган ҳаққоний талаблар қўйган.

Шаҳар ёш техниклар станциясининг директори коммунист В. В. Гаврилов боллар техник ижодкорлигини ташкил этишнинг янги шакллари қидиришда В. А. Ашқинни қўллаб-қувватлаш, унинг тақдирларини холисона қўриб чиқиш, ўрнига ўқиниш позициясини эгаллаб, кўпдан-кўп комиссиялар ва текширишлар ташкил этган. В. А. Ашқин ишдан камчиликлар қидириб бошлаган, уни обрўсизлантирадиган материаллар тўплаш билан шуғулланган. Олишувга педагогика коллективи ҳам жалб қилинган.

В. А. Ашқин партия ва совет органларига станция маъмурияти хатти-ҳаракатларини, халқ маорифи бош бошқармаси раҳбарлигини таниқ қилиб мажбурий равишда мурожаат этганидан кейин халқ маорифи бош бошқармаси бошқарушини ўринбосари коммунист Л. И. Пинчук ҳам идоравий манфаатларни ҳимоя қилиш йўлига ўтиб олган.

Шунинг натижасида 1986 йил майда В. А. Ашқин қонуничи равишда ишдан бўшатилган. Орадан етти ой ўтгандан кейингина у Ўзбекистон ССР Маориф

министрлиги буйруғи билан ўз ишига тикланган.

Партия органларига «Автодизайн» тўғрисида иш учун зарур шарт-шароитларни яратиш ҳақида кўрсатма берилган эди. Бироқ коммунистлар В. В. Гаврилов ва Л. И. Пинчук ўзларини гўё иш билан банддек кўрсатиб келишган. Капитал реконструкциялаш талаб этилган тўғрарак биносидан узоққа қўзилган юзаси ремонт бошлаб юборилган. Тўғрарак ишламай қўйган, В. А. Ашқин эса 1987 йил мартда яна ишдан бўшатишга, энди штатни қисқартириш баҳонасида шундай қилинган. Маълум бўлишича, штат рўйхати бузилган ҳолда у шаҳар ёш техниклар станциясини филиалининг мудри ҳисоблан келинган.

Станция маъмурияти, халқ маорифи бош бошқармаси тўғрарак раҳбари билан бўлган уч йиллик олишувда энг муҳим нарсани бой бердилар — Шаҳарда боллар техник ижодкорлиги аҳоли ночорлашди. Мактабдан ташқари муассасанинг моддий базаси ҳозирги талабларга мувофиқ жавоб бермайди: ускуналар эскирган, тўғрарак ишлари учун хом ашё ва материаллар етишмайди. Болларнинг техник ижодкорлиги ниҳоятда оддий усулда ташкил этилган, мактаб ўқувчилари умумий сонининг уч процентини шу соҳага жалб қилинган, холос. Ўқувчиларнинг техник ижодкорлигини ташкил этишда ёш техниклар станцияси мувофиқлаштирувчи ва методик марказга айланмаган, унда турғунлик ҳукмрон.

Коммунист Л. И. Пинчук техника тўғраракларнинг шаҳардаги корхоналар, ташкилотлар, илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртли билан алоқаларини ривожлантириш масалаларини ишнинг кўзини биллиб ҳал этмаган. Халқ маорифи бош бошқармаси боллар техник ижодкорлигини ривожлантиришнинг яхлит программасига эга эмас.

Марказий телевиденининг «Бун сиз эълай олсиз» ёшлар кўрсатувида ана шу камчиликлар ҳаққоний равишда тилга олиб ўтилди.

Рўй берган вазиятда халқ маорифи бош бошқармаси аппаратининг партия ташкилотли коммунистлар Л. И. Пинчук ва В. В. Гаврилов ҳам идоравий обрўни ҳимоя қилишдан юқориқоқ туришни, ўз тасарруфларидаги муас-

саларга раҳбарлик қилиш услуб ва методларини яхшилашларини талаб этмади.

Партия бюроси В. А. Ашқин КПСС Уставини бузгани ҳолда қарийб тўрт йил мобайнида халқ маорифи бош бошқармаси бошланғич партия ташкилоти учётга турмаганлиги факти билан мураса қилиб келди. У йўл қўйган меҳнат интизомини бузиш ҳолларига принципал баҳо бермади. Шаҳар партия комитетининг фан ва ўқув юртли бўлими маъмуриятнинг В. А. Ашқинга нисбатан хатти-ҳаракатига юзаси баҳо берди. Шаҳарда боллар техник ижодкорлигини ташкил этиш ва ривожлантириш масалалари билан кеч шуғуллана бошлади.

Бюро Марказий телевиденининг «Бун сиз эълай олсиз» ёшлар кўрсатувида Тошкент шаҳрида боллар техник ижодкорлигини ривожлантиришда йўл қўйилган камчиликлар тўғрисида таниқ қилинди, деб топди.

Ишда камчиликларга, шаҳар ёш техниклар станциясидан тушган хат ва аризаларни қараб чиқиш чоғида сансалорлик ва расмиётчиликка йўл қўйилганлиги учун халқ маорифи бош бошқармаси бошқарушининг ўринбосари Л. И. Пинчукка чет қарточкасиа ёши шарт билан вивогор эълон қилинди.

Коммунистлар нисбатан етарли талабчанлик қилмаганлиги, принципсизлиги, маъбуот таниқидига нотўғри муносабатда бўлганлиги учун халқ маорифи бош бошқармаси бошланғич партия ташкилотининг секретари Л. В. Акбаровага қаттиқ вивогор эълон қилинди.

Халқ маорифи бош бошқармаси бошланғич партия ташкилотига КПСС аъзоси, шаҳар ёш техниклар станциясининг собиқ директори В. В. Гавриловнинг йўл қўйган тартиб бузилишлари ва камчиликлари учун жавобгарлиги масаласини қўриб чиқиш тақдир этилди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига мактабдан ташқари тарбиявий ишлар ва боллар техник ижодкорлиги билан боғлиқ устакларнинг кадрлар билан мустаҳкамлаш тақдир этилди. Мазкур масала юзасида қабул қилинган қарорда шаҳарда боллар техник ижодкорлигини тубдан яхшилашга қаратилган бир қатор чоралар белгиланди.

Бюро партия иши, шаҳар иқтисодий ва социал ҳаётга доир бошқа масалаларни ҳам қўриб чиқди.

ЗАМОИДОШИМИЗ

ЖОНКУЯР

Ҳар бир соҳанинг ўз новаторлари, ишлаб чиқариш илгорлари бор. Улар ўзларининг зарбдорона меҳнатлари билан бугунги ютуқни эртага оддий нормага айлантириб борадилар. Ҳамisha ички имкониятларни юзаси чиқариш учун тиниб-тинчимайди. Намма Муҳитдинова ҳам ана шундай жонкуяр ишчиларнинг биридир. У саккиз йилдан буён Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик сановат министрлигига қарашли техника заводда йигувчилик касбин упулғаб келмоқда.

роитдаги фаолиятдан келиб чиқарган ҳуносамиз бизда ишга ана шундай янгича муносабат туйғуларини қарор топтирмақда. Ахир сифат исон меҳнатининг кўзгуси-ку. Шундай экан, бу хайрли ишдан четда қолиб бўлмайми!...

Э. Зоҳидов фотоси.

Қурилиш майдонларида

Ёш ижодкорлар уйи

Собир Раҳимов районининг Себзор массивида тўққиз қаватли, 54 квартирали «Ёш ижодкорлар уйи» биноси ҳал қўтармоқда. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети бюросида масъул бўлиб эълон қилинган бу комплекснинг лойиҳаси «Таштпрогор» институтидан ишланган. «Т-С» серияли бу бино тўққиз балли ер силкинишига бардош беради.

Икки блок билан унинг биринчиси турар жой бўлиб, иккинчиси бир қаватли бинода ижод билан шуғулланиш учун алоҳида хоналар, кутубхона, буфет, дам олиш хоналари жойлашади.

Оролни қутқариш фондига

«Публицистикага оид китобининг гоналарини Ўзбекистон ССР Давлат банкининг Қўйибеш бўлимидаги 000700778 рақамли счётига ўтказишинизни сўрайман», — ўзбек ёзувчиси Уткир Ҳошимов «Ўзбекистон» нашриётига ана шундай илтимос билан мурожаат қилди. Бу республика ёзувчилари союзи ҳузуридаги Орол денгизини қутқариш жамоат комитетининг счётидир. Унга адабиёт, санъат, фан арбобларидан, Ватанимизнинг турли ноиларидаги корхона ва ташкилотлардан маблағлар келмоқда.

Республика жамоатчилиги Орол денгизини қутқаришнинг реал йўларини изламоқда.

Биз тўпланган маблағни шу мақсад йўлида сарфлашни мўлжаллашимиз, — дейди Оролни қутқариш жамоат комитети раиси Пиркент Шермухамедов. — Ёзувчилар Ч. Айтматов ва А. Нурпеисов, космонавт-учувчи В. Жонибоков, таниқли совет генетик олими Н. Дубинин Орол фондига биринчилардан бўлиб ўз хиссаларини қўшишга аҳд қилдилар. Ўзбекистонлик шоир ва ёзувчилардан — Шукрулло, О. Еқубов, Т. Ҳайитбергенов, Н. Фозилзо, Н. Камол, Ш. Раҳмон, М. Кенжабоев ва бошқалар анча маблағ юбордилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институтининг ходимлари бир кўнлик иш ҳақларини 000700778 счётига ўтказдилар. Оролни қутқариш фондига маблағлар келиб турибди. (ЎЗАТ).

ҲАВАСКОРЛИК САҲНАСИДА

Ю. Гагарин номидаги тўқинчи марказида театрнинг «Ромео ва Жульетта» трагедиясини корхона тўқимачиларга намойиш этди. Бу спектаклга М. Горький номидаги рус академик драма театри актёрлари ҳам муносиб баҳо беришди. Шу кунларда актёрлар Олбининг пьесаси асосида «Ҳайвонот боғида нима бўлган эди» спектаклини тайёрлашмоқда.

Ягона қардошлик оиласида

ҚУЙЛАЙМАН ШАЪНИНГНИ ЭЙ, ОНА-ВАТАН, ҚУЙЛАЙМАН СЕНИ МЕН ҲУР РЕСПУБЛИКАМ!

Арманистон Совет Социалистик Республикаси

«Луйс» («Нур») ишлаб чиқариш бирлашмаси ёруғлик воситалари ва ёритиш-техника буюмларини ишлаб чиқарувчи мамлакатимиздаги энг йирик корхоналардан биридир. Ҳар йили бу ерда халқ истеъмоли товарларининг ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Уларни республикадагина эмас, мамлакатимизнинг турли бурчақларида харидорлар севиб харид қилишмоқда.

СУРАТДА: бирлашманинг синов станциясида.

Г. Калачьян ва М. Шахбазян фотоси, ТАСС фотохроникаси.

«Революция мамлакатимизда миллий масалани ҳал этишга асос солди, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг Совет халқига Мурожаатномасида. — Совет ҳокимияти йиллари давомида халқларнинг тенглиги, қардошларча ҳамкорлиги амалда тасдиқланди. Барча республикаларнинг экономикаси ва маданияти юксалди... Бун Арманистон Совет Социалистик Республикаси мисолида ҳам аққол кўриш мумкин. Умуман, кўп жабру жасорлар чекан халқ Улуг Октябрь социалистик революцияси туйғайи жуда катта бунёдкорлик ишларини амалга оширди, Октябрь Арманистонини ҳозирги / қўқиларга кўтарди.

Улуг доҳиймиз Владимир Ильич Ленин кўрсатиб берган йўл — ҳар бир республиканинг, ҳар бир эланинг ўзaro қардошлик ит-

тифоқи доирасида эркин ривожланишига қаратилган йўл эди. Миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи уларнинг ҳаққоний, мустақкам ўзарo қиқиллашувини таъминлайдиган бирдан-бир пухта восита сифатида ҳамisha доҳийнинг диққат марказида турди. Ленин йўлидан, Октябрь йўлидан собитқанда билан бораётган арман халқининг ҳамма соҳадаги орзу-умидлари рўёбга чиқди. Советлар ҳокимиятининг 70 йили мобайнида халқнинг моддий-маънавий камолоти нақадар ўсганлигини Арманистон пойтахти мисолида ҳам аққол кўриш мумкин.

◆ (Бугунги Арманистон ва унинг пойтахти Ереваннинг бугунги кун ва келажаги ҳақидаги материалларни газетанинг иккинчи саҳифасида ўқийсиз).

Инсон саломатлиги йўлида

Октябрь районининг аҳолиси Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш ва муҳофизат қилиш вазирлигининг С. М. Вахромов, республика соғлиқни сақлаш муассасаларининг масъул ходимлари би-

лаш бўлган учрашув чоғида медицина муассасалари ишнинг тақомиллаштириш билан боғлиқ бўлган ва ўзларнинг қизқинтириётган кўндан-кўп саволларга атрофлича жавоб ол-

дилар. Учрашувни Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари Х. С. Орипов оиди.

Ошкоралик руҳида бўлиб ўтган учрашув чоғида соғлиқни сақ-

лаш муаммолари ва камчиликлар ҳақида, амбулатория-поликлиника ёрдами кўрсатишни янада тақомиллаштиришнинг зарурлиги, йирик диагностика марказларини ташкил

этиш ҳақида суҳбатлашиб олинди. Шу нарсга таъкидландики, Октябрь район соғлиқни сақлаш органларининг тўқинчи йилнинг мунтазам

хар доим ҳам бажарилавермайди. Рўзгор чинидиларини олиб кетиш билан боғлиқ муаммолар ҳал этилмади, қўй-қўйларнинг ертўллари сўз босиб ётиши ҳолларида барҳам берилмапти, бу нарсга чинивларнинг кўпайишига ва юқумли касаллик-

лар тарқалишига сабаб бўлган. Қўн-қўйна заводидаги атофот-руҳтининг инфослантириши ҳоллари ҳамон давом этмоқда.

Соғлиқни сақлаш министрлигининг, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг, Октябрь район соғлиқни сақлаш бўлимининг раҳбарлари уларнинг кўпгина саволларига жавоб қайтардилар.

Куйлайман шаънингни эй, она-Ватан, куйлайман сени мен ҳур республикам!

Абдулла ОРИПОВ.

АРМАНИСТОН

Ватаним қўшга кўксини очиб, Осиё қўйнида яшнаган бўстон. Мен бу кун дарёлар, тоғлардан ошиб, Қучоғинга келдим, гўзал Ҳаястон. Бир ёнингда турар оқ соч Арарат — Тоғлар тасбеҳининг гавҳар донаси. Нима ҳам дер эдим, гўзалсан фақат Эй, сен, арман юртин гамгин онаси. Бир ёнингда эса Севандай баҳр, Мисоли булутлар ичида қамар. Арман ҳасратлари бари бундадир, Бундадир Ҳажининг дўсти Охтамар¹. Бунда Сосун ўғли кезиб юрибди, Отдан тушган эмас ҳамон фидойи. Минг йиллик гамлардан сўйлаб турибди Гарни харобаси, Звартноц жойи². Гўзал Арманистон, эй қадим дийёр, Эй, Одам Атонинг ўғай боласи. Қанча кўп дарбадар фарзандларинг бор³ Уларнинг кўксига ўқинч ноласи. Уч бўстон булбули Саят Наво бу, Қўлида созию қалбида алам, Туманин юртинг деб чеккада қайғу, Арман қисматиға янғилдай олам. Наренц таъналардан ҳайиқмай тақир, Шерият кўкида кўтарди ялов. Ҳайҳот, бу хотин ҳам ёндирди охир, Ҳайҳот, бу хотин ҳам ёндирди олов. Гўзал Арманистон, мени авф эт, Давлом йўл шухратинг овозасига, Сен билан турибман буюн бетма-бет, Бош уриб Ерван дарвозасига. Буюқ фожиянинг гувоҳи эрур Яҳонч лўмонда ҳар етти тараф. Йўл усти сенга ҳам кўнганди Темур, Сени муаб ётди неча йил араб. Арсона ошинг буюк Искандар Сарояларинг буюди армакка фақат. Дувёга тўғизнинг бамисоли пар, На салжуқ, на Чингиз қилмади цафқат. Тозига чап бериб қочган ҳар тулки, Арман тупроғинг буюди қонга. Босқинчи сўзининг маънос шулки, Нонга тўйганда ҳам тўймак маконга. Тарих деб аталган қисмат бу, ахир, Қонидо юз тубан ҳаттоки худо. Кимни у камситиб, этмаган тақдир, Кимни у юртинг қилмаган жудо. Менинг ҳам Ватаним жанглар гувоҳи,

Менинг ҳам тупроғим топталганди хор. Менинг ҳам руҳимда аждодлар охи, Менинг ҳам қонимда қилч занги бор. Миноралар эмас бу — фалакка қасам, Қасоскор боболар кетмишлар санчиб, Мен тортган гами ҳам бир-бир санасам, Ҳайҳот, бу хотин ҳам ёндирди олов. Гўзал Арманистон, эй қадим дийёр, Эгу эҳтиромим қабул эт жондан. Сен қанча бўлмагин сулув ва дилдор, Юрт излаб келмадим Ўзбекистондан. Мен бир кезиб юрган куйчи шоирман, Не тонг, Ҳаястонга келибман бу кун. Бахтини куйламоққа анча моҳирман, Гами куйламоққа тилларим тутан. Таини бу руҳинга шерь-булиб кирди Мовий дараларда асриқ туман. Шерь мени чамалар сайрига бурди, Сарғашта этган ҳам ўша «Есуман». Ҳайр, Арманистон, эй гўзал дийёр, Ҳайр, Нарининг тонги салом. Ҳайр, Сенан кўли, лок ва бегубор, Ҳайр, ману ўлмас арман қаломи. Эгу тилакларим сен учун бўлсин, Умининг қаларди боқиб бўл, бор бўл. Йироқ фарзандларинг бургинга тўлсин, Варига она бўл, синил бўл, ёр бўл. Дом мағрур турсин Гарни Кега⁴р⁴т⁴ Оду тўларди кезсин мардона. Мендай ҳорин йўлчи келганда фақат Ўзининг беғона тузмагин, она,

1. Охтамар — мажнун сифат ошқ об-раи.
2. Гарни, Звартноц — қадимий ибодат-хоналарнинг харобалари.
3. Арман халқининг катта бир қисми тарих тўқоси билан бутун дувёга сочи-либ кетган.
4. Кега⁴р⁴т⁴ — арманча йўлбарс дегани, Гарнида шундай ҳайкал ҳам бор.

Арманистон Совет Социалистик Республикаси

Қайта қуришнинг олдинги сафида

Хур Советлар диёрида, ягона қардошлик оиласида гўллаб яшнаётган республикалар ичида Арманистон ССР ҳам ўзига хос ўрин тутди. КПСС XXVII съездида барча қардош республикалар қатори Арманистон ССРни ҳам ривожлантиришнинг ёрқин режалари белгилаб берилди. Бугунги кунда республика экономикаси тараққиётини урушдан олдинги беш йилликлар билан таққослаб ҳам бўлмайди. Совет Арманистони компьютерлар, радиоэлектрон ва радио техника буюмлари, турли приборлар, автомобиллар ва бошқа кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқаришти. Бугунги кунда Арманистон сановат маҳсулотларини жаҳоннинг 70 дан зиёд мамлакатлари харид қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг январь (1987 йил) Пленуми кўрсатмалари асосида республикада муҳим ўзгаришлар амалга оширилди. Қайта қуриш ва жадаллаштириш, янгилаш шароитларида барча соҳаларда демократлаштириш, инсон омилининг ролини ошириш тадбирлари қўрилди.

Бугунги кунда техника тараққиётини жадаллаштиришга эътибор кучайтирилган. Бу борада олимлар муҳим ютуқларни қўлга киритишди. Масалан, астрофизика, элементар зарралар физикаси, квант электроникаси, полимерлар химияси ва актив биологик бирикмалар, геология, сейсмология соҳаларидаги ютуқлар кишини қувонтиради.

Агар Улуғ Октябрь социалистик революциясигача Арманистонда биронта ҳам олий ўқув юрти бўлмаган бўлса, эндиликда ўн учта олий ўқув юртида минглаб студентлар билим чўққиларини эгаллаштишти. Арман халқининг ўтмишдаги тақдирини шундай бўлганки, улар тақдир тақозоси билан жаҳоннинг барча бурҷакларига тарқалиб кетган. Бу йилги статистика ҳисоб-китобларига қараганда Арманистон аҳолиси уч миллион 409 минг кишини ташкил этади. Ҳолбуки, революциягача республиканинг территориясида бор-йўри 720 минг киши истиқомат қилар эди.

Ўз навбатида республикада партия ташкилоти сафлари ҳам тобора кенгайиб борибди. Ҳозир 192 мингдан зиёд коммунист бор. Арманистонда биринчи марксизмч тўғарак 1899 йилда ташкил этилган эди. Унинг асосчиси Владимир Ильич Лениннинг сафдоши ва шогирди, атоқли революционер С. Шаумян бўлган эди. Республика партия ташкилоти иккинчи бўлиб соҳаларда янги ютуқларни қўлга киритиш йўлида катта ишларни олиб борапти. Бугунги кунда эришилган муваффақиятлар ҳақида шунги фахрларим айтиш мумкинки, меҳнатда эришган юксак натижалари учун 223 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди.

Улуғ Ватан уруши фронтларида эса арман халқининг мард фарзандлари кўрсатган мислсиз жасорат тиллардан тўшмайди. Улар она-Ватан учун жангларда жон олаб-жон бердилар. Оздан зиёд арман жангчилари Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлганлиги бунинг яққол далилидир.

Урушдан кейин ўтган беш йилликлар мобайнида КПССнинг ленинча миллий сиёсати натижасида, совет халқларининг қардошларча ёрдами ва бузилмас дўстлиги самарасида кўпгина ажойиб ўзгаришлар рўй берди. Ҳозир республикада халқ депутатлари Советларининг фаолияти ана шундай ўзгаришлар рўй берди. Масалаларини ҳал этмоқда ишчилик, конкретлик тобора кўпроқ аҳамият касб этмоқда. Республикада қурилиш ҳам кенг тушмоқда. Масалан, биргина ўтган йили бир миллион 280 минг квадрат метр турар жой майдон қурилди. 19 минг квартира калити арманистонликларга топширилди. Минглаб кишилар уй-жой шароитларини яхшилаб олдилар.

Ҳолисона айтганда республикадаги ўсиш-ўзгаришлар кўзи қувонтиради. Шу беш йилликда республикада сановат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 24—26 процент кўпайтириш мўлжалланган. Бир қанча ишлаб турган машинасозлик, химия ва енгил сановат, рангид металлургия, қурилиш материаллари сановати корхоналари реконструкция қилиниб, техника жиҳатдан қайта қурол-дантирилмоқда ва кенгайтирилмоқда. Арманистон атом электр станциясининг иккинчи навбати қурилиши, Варденис — Жермук темир йўли қурилиши авж олдириш, автомат манипуляторлар, махсус технология машина ускуналари учун олдиндан программалаштирилган топшириқ берувчи аппаратлар, гидроускуналар ишлаб чиқарувчи заводлар ва бошқа корхоналар қуриш режалари амалга оширилмоқда.

Арманистон қишлоқ хўжалигини ҳам ривожлантириб борапти. Шу беш йилликда қишлоқ хўжалигини янги маҳсулотнинг ўртача йиллик ҳажмининг 12—14 процент кўпайтириш, 1990 йилга бориб эса дон еттиштиришни 330 минг тоннага, сабабот еттиштиришни 500 минг тоннага, мева ва резавор еттиштиришни 240 минг тоннага кўпайтириш, шунингдек чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари асосида республикада жиддий камчилик ва нуқсонлар очиб ташланган, уларга изчиллик билан барҳам бериб бориляпти. Иш усули ва методларини янгилаш, оммаининг иккинчи ташаббускорлигига таяниб иш қўриш, инсон тўғрисида гамиҳурлик қилиш ва бошқа масалаларга муҳим эътибор қаратилмоқда. Халқ хўжалигининг кўпгина соҳалари янгилаш дариини бошдан кечиряпти. Масалан, биргина сановат корхоналарида сифат белгиси учун кураш, маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш, маҳсулот сифати учун маъсулликни кучайтириш борасида кенг кураш олиб бориляпти. Бугунги кунда бутун эътибор жадаллаштириш программасидаги асосий вазифа — ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишга қаратилмоқда. Улуғ Октябрьнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун кенг туш олаётган мусобақа марказида ҳам шу вазифа турибди.

СУРАТДА: Ерваннинг янги турар жой массиви Нор-Норда арман халқ эпосининг қаҳрамони Айка ўратилган ҳайкал.

Бутун мамлакатимиздаги сингари бизнинг Арманистонда ҳам тавақкурдаги колокликка барҳам бериш, яроқсиз бўлиб қолган иш услуби ва методлардан воз кечиш, бир сўз билан айтганда қайта қуришнинг олдинги сафида бориш кўпгина ишларнинг эгу мақсадиға айланган.

Бизнинг «Луйс» ишлаб чиқариш бирлашмасида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги шарофига ҳақиқий бунёдкорлик, ўзгартирувчилик руҳида иш олиб бориляпти. Шунинг айтиш кераки, бизда ҳўжумчи ҳисоби асосида ишлаётган комсомол ёшлар бригадалари тобора кўпайляпти. Улар қайта қуришнинг олдинги сафида бориб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашмоқдалар.

Бизнинг бригадамиз аъзолари мусобақада бир неча бор галиб чиқди. Эсимда, маҳсулотнинг давлат қабулига тайёрлик кезларидаёқ бригадамиз аъзолари унга шай эканликларини билдиришган эди. Ававалига бироз шубҳа билан қараган эдим. Йўқ, бригадамиз аъзоларининг сўзлари билан ишлари бир бўлиб чиқди. Давлат қабулига қорхонамизда биринчилар қаторида ўтди. Маҳсулотларимиз аъло сифатли тайёрланяпти. Бригадемизнинг ҳар бир аъзоси ўз маҳоратини кўрсатиб, қалол ва фидокорана меҳнат қилмоқда. Маҳсулотларимиз биринчи тақдим этишдөөқ топширилмоқда. Ошкоралик ва демократияни чуқурлаштириш қайта қуриш шароитларида ишларни янгида ривожлантиришга катта ёрдам беряпти.

С. КАРАПАТЯН,
«Луйс» ишлаб чиқариш бирлашмаси бригада бошлиғи, Арманистон Ленин комсомол мукофотининг лауреати.

Улуғ рус тили

Кўза илғамас йироқдан биз қилиб парвоз Белгилли манзилга етдик беозор. Гўё самолёт ҳам яралган атай. Интиқ диллар тараққ кўрсин деб дийдор. Биз гарчи ўсганимиз бир-бирдан йироқ, Гарчи турли рангда порлайди қўлар, Сухбат қурмоқдамиз нақадар йироқ,

Гўё биз азалдан қадрдон-дўстлар. Шимолий қорликдан то Жануб қадар Туғилган жондоқдек қандирди дили, Бу қадар биз йироқ бўлмасайди, гар — Қўлдош бўлмасайди Улуғ рус тили.

Нусрат КАРИМ таржимаси.
Паруйр СЕВАК.

Йўл кўриш

«Елғизлик сўздан хонада Ҳаттоки ҳаво ҳам кетар сесканиб. Ва мен шунда Одам боласининг энг заиф жойи Одам боласининг энг заиф жойи Кўз эканлигини пайқиб қолман. Йўл кўрган буларимиз одам Қолса бир нуқтага узоқ тинчилиб. Кимдир келар эмиш! Агар шу гап ёлгон бўлмаса Бошқа ҳеч нарсадан эмас, Эзгулик илжосизликдан туғилган. Мен йўлга қарайман, Келмайсан, лекин, Сен кела олмайсан, яхши биламан! Хонада-чи, қақшайди ҳаво «Елғизлик» аталган ситамлар сўздан. Ҳаёт титрар, Синамоқ учунгина инсонни Балки

Чоқлар яратилганини эслаб... Бу аччиқ ҳақиқат бўлса Нима қилай, Туб-тубиға қуламоқ учун Яратилган бўлса ростдан ҳам чоқлар. Нима қилай, Кўза бўлмасам, Чил-чил синмай, сансарғулдай Тўнгилагим-тўнгилагим. Тўнгилагим-тўнгилагим. Улиб бўлдим! Танки қилгандай товўқлар Самолётларга Шу қадар қарашди мутақилларим — барглар Сенга олиспардан бир муфтига сўз Айтмай қуйишим, ури-нишдан... Елғонлар бор, ҳақиқатга баробар:

- Йўқотиб қўймасмиз биримизни — Мен бу уйдирмага нишонман.
- Даҳшатлар бор, ўлимларга баробар: Қўрқаман, изга тушиб, Ҳаё, ҳасратинг Аянч тарихисин бўлиб қолишдан.
- Журъат бор, ниҳоят парвозларга баробар: Суғураман ўзимни мен ўйларимдан Соғлом тиксин сугуриб олгандай милқдан!
- Улиб бўлдим, Шунчалар чарчадимки, Ҳеч нарсами сезмаяпман, пайқамалпаман... Кўз эканлигимни сезмасайдим, оқ, фақат Одам боласининг энг заиф жойи... Мухаммад РАҲМОН таржимаси.
- Ҳалоллик бозорда сотилмас.
- Бир ҳаром лўқма ютсан.
- Минг ҳалол лўқма йўқотгайсан.
- Саҳий бутун бир боғни ҳада қилар.
- Бахил бир бош узур бермас.
- Агар тўй қилса кўшининг, Эшигининг кенгроқ очиб қўй.
- Яхши қўшин, ёмон бирдордан афзал.
- Одил кишига жазо бўлмас.
- Узун тил-умрга эгов.
- Яхши сўз истасанг, ёмон дема.
- Яхши хотин — асл олтин.
- Узук бармоққа мос бўлсин.
- Ер кўнгилга ярашук.
- Меҳмон нонга эмас Меҳбонга боқар.
- Мастиги урма, ўзи йиқилар.
- Ичмасанг дўстини, Масҳара бўлмайсан!
- Н. ЖУМАЕВ тўплаган.

Арман мақоллари

- Ҳалоллик бозорда сотилмас.
- Бир ҳаром лўқма ютсан.
- Минг ҳалол лўқма йўқотгайсан.
- Саҳий бутун бир боғни ҳада қилар.
- Бахил бир бош узур бермас.
- Агар тўй қилса кўшининг, Эшигининг кенгроқ очиб қўй.
- Яхши қўшин, ёмон бирдордан афзал.
- Одил кишига жазо бўлмас.
- Узун тил-умрга эгов.
- Яхши сўз истасанг, ёмон дема.
- Яхши хотин — асл олтин.
- Узук бармоққа мос бўлсин.
- Ер кўнгилга ярашук.
- Меҳмон нонга эмас Меҳбонга боқар.
- Мастиги урма, ўзи йиқилар.
- Ичмасанг дўстини, Масҳара бўлмайсан!
- Н. ЖУМАЕВ тўплаган.

[Арманистон ССРга бағишланган материалларни ТАСС ва «Тошкент оқшоми» мухбирлари тайёрлашган].

Ерни тез қуриштиш усули

Т О К И О. Токио яқинидаги Ханэда аэропортига ёндош территорияда ерни тез қуриштиш самарали усули қўлланилди. Филтёрловчи материал билан қопланган синтетик резинадан тайёрланган кўпдан-кўп букма йўл-йўл тасмалар 12 метр чуқурликда ерга кўмилган. Тасмаларнинг ерга метрча узунлигини юқори қисми шамолда ҳилпираб, аэропорт атрофларига ажиб манзара бахш этган. Шу тасмалар ернинг намини худди минглаб насос сингари «тортиб олиб», булганган ҳолда атмосферага чиқариб юборади. Мутахассисларнинг хисобларига, кўра, шу ҳафтада йил мобайнида ернинг заҳи қочирилиб, тамсила қурилади. Шундан кейин тупроқ шу қадар қатқиллашадик, келаси йил июлда ёқ бу жойда замонавий пассажир самолётларини қабул қила оладиган янги чўчи қўниши йўлкаси қўрилади.

Эрон—Ироқ уруши

БАҒДОД. Ироқ қўшинлари фронтнинг марказий участкасида душман позицияларига бир неча марта ҳужум қилдилар, дейилади. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг наватдаги ахборотида, душман аскар ва техникадан талафот берди, эгаллаб турган бир қанча позицияларини ташлаб кетишга мажбур бўлди. Ироқ армиясининг артиллерияси Басрадан шарққондаги райондан душман қўшинларининг позицияларига ва йиғилган районларига тез-тез ўти очиб турди. Эрон томонига каттагина эиён етказилди, унинг истеҳком қуриш ишлари барбод этилди. Фронтнинг шимолий участкасида ҳам қаттиқ тўп отишмалари рўй берди, бу ерда

Кашандалар қанча кам бўлса...

ВАШИНГТОН. АҚШ миллий онкология институтининг олими америкаликлар ўртакдаги рақ касалликларини тадқиқ этиб, Қўшма Штатларда ўпка рақ биринчи номерли қотил деган хулосага келдилар. Вашингтон газетаси касалликлар устидан назорат этишчи миллий марказ эълон қилган маълумотларга асосланиб ёзишча, ҳар йили шу касалликдан 130 мингга яқин америкалик ўлмоқда. АҚШ бош ирғурги Эверетта Купанинг фикрича, ўпка рақидан ўлган ҳар 100 кишининг 85 нафар кешанд бўлган. Рақ касалликларини қанчалик барвақт аниқласан, уни шунчалик муваффақиятли доволаш мумкин. Аммо институт ходими Питер Гринулд кам бағаллиги сабабли кўп беморлар пулли касалхоналар ва клиникаларда малкали медицина ёрдамидан мақрум бўлиб қолмоқдалар, деб ҳисоблайди. Айни шу сабабга кўра негр аҳолиси ўртсида рақ касаллигининг ўлиш оқ танли америкаликларга исбатан анча кўпдир. Миллий онкология институтининг тадқиқотида кейинги йиллар АҚШда чешига қарши курашда муайян муваффақиятга эришилганлиги айтилади. Кейинги 40 йил ичида аҳоли жон бошига ҳисоблаганда сигарета ёкилиши энг паст даражада текирибди. Ёшлар орасида чекиувчилар жуда каммади. Локин чешига қарши краш тамеки маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи монополияларнинг қаршилиғига дуч келмоқда. Улар ўз фойдаларини аввали юксак даражада сақлаш ҳароқат қилмоқдалар.

Ҳиндистон министри АҚШниги сиёсатини танқид қилмоқда

ДЕХЛИ. «Қўшма Штатлар Покистон ядровий программани амалга ошираётганидан кўз юммоқда. Бу программа ҳарбий мақсадларни кўзда тутганлиги муҳтоқ равшандир, деди Хиндистон ташқи ишлар министри Н. Д. Тивари. У жумла куну бир ерда парламентнинг Ҳиндистон ташқи ишлар министрлиги ҳузуридидаги маслаҳат комитети мажлисида сўзга чиқиб, АҚШнинг Покистон режими билан стратегик уюшмасини мустақимлашга қаратилган жанубий Осиёдаги сиёсатидан Хиндистон миллий конгресси (И) партиянинг кўпгина аъзолари ва оппозициячи партиялар вакилларининг ташвишланганлигига қўшилишини таъкидлади. «Хиндистон Покистонга энг замонавий қурул-яроғлар ва технологиялар, шу жумладан

ДАРСЛИКЛАРНИ ТАҚИҚЛАШМОҚДА

Жон Скопс узоқ 1925 йилнинг июль ойида Теннесси штатининг умум таълим мактабларида «Библияда баён этилган ва инсоннинг илоҳий келиб чиқиши ҳақидаги назарияга зид ҳар қандай назарияни тарғиб этиб» даре ўқишни таққиловичи қонунин бузганлиги учун айбонланган, суд қилиниб, айбдор деб топилган эди. Скопс ўқувчиларга Чарльз Дарвиннинг ер юзида ҳаётнинг эволюцияси ҳақидаги назарияси тўғрисида ҳикоя қилиб берган эди. Теннессида мана шу эски қонуннинг беқор қилинганлиги йиллардан бери бўлди. Аммо ҳали ҳам АҚШда ўша муҳим соҳа-қадарнинг акс-содоси сезилиб турибди. Реакцион диний доиралар ҳозир ҳам китоб ва дарсликлардан табият ҳодисаларининг илоҳий асослашга зид бўлган барча нарсаларини чиқариб ташлашга уринишмоқда. Жумладан, шу йил март ойида Алабама федерал округи судьяси ҳрсанан дини ақидаларига зид бўлган қирқдан зиёд таълим, жамиятшунос ва бошқа фанларга оид рақлиқлардан фойдаланишни тақиқлаш юзасидан қарор қабул қилди. ХАЙВОНЛАР ХАВФ ОСТИДА Ҳозирги вақтда юёб ҳайвонларнинг ҳеч қандай назоратсиз савд-сотни авж олиб бораётганини муносибати билан ҳайвонот оламининг тўқнаш вакиллари йўқ бўлиб кетиш ҳақида охида турибди. Жонли табият муҳофазат этиш Жҳон фонди ташкилоти ана шундай оғоҳланттириш билан чиқди. Мақзур ашқилотнинг маълумотларига кўра қонунга хилоф ана шундай бизнес билан шуғулланаётган корхоналарнинг бир йиллик обороти 300—400 миллион долларни ташкил этади.

— КПСС Марказий Комитетининг июнь (1987 йил) Пленумида «Партиянинг экономикаси бошқариш соҳасидаги вазифалари тўғрисидаги масала ҳақида тарафлама муҳокама қилинди. Сиз турли коллективларда, меҳнатлашар орасида кўп бўласиз, ҳаётимизда рўй бераётган ўзгаришларни кузатиш...

— КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачёв докладыда кейинги икки йил ичида мамлакат экономикаси бошқариш соҳасидаги ўзгаришлар, эришилган ютуқлар, олдимизда турган вазифалар атрофида анализ қилинди. Булар шунчалик сертармоқ, мураккаб масалаларки, ҳар бири устида узун ва жиддий ўйлаш керак. Мен қаламкам сифатида ўзини кўнган ҳажжонларни келган талай саволларга Пленум материалларидан жавоб топдим. Шулардан баъзилари ҳақида икки оғиз сўз айтсак. Пленумда қорхона ва хўжалиқларнинг ҳуқуқини кенгайтириш ҳақида алоҳида тўхтаб ўтилган. Бу жуда жиддий масала...

шоша-пиша ёзмаган маъқул. (Чала турилган бола макруҳ бўлади. Бадий асар эса — тирлик организм. У ясалмайди, туғилмайди). Бироқ бу соҳада ҳам адабиёт олдида турган катта вазифа бор. Бу — қаламкам дунёга келтирган яхши асарни тизорқ китобхонага етказиш. Шунини мамнуунини билан айта оламаники. Ч. Айтматовнинг «Кунда» романи, А. Твардовскийнинг «Хотира ҳуқуқи» достони қардош республикалар орасида биринчи бўлиб ўзбек китобхоналарига она тилида етказилган. Ҳар иккала асар «Шарқ юлдузи»нинг яқин сонларида эълон қилинади.

— Матбуотда чиқаётган, республикада рўй берган салбий ҳолатлар — кўп йиллар авж олган порохурлик, қўшиб ёзишлар, таниш-билишчилик сингари кўнгилсиз воқеалар ҳақида ёзилган мақолаларни ўқиганда уялиб кетади одам.

Яқинда Қашқадарёда бўлганимда кенса деҳқон билан суҳбат қилдим. «Шунча йил меҳнат қилдик, пахта эдик, вақти келса, болаларимиз оғлаб ўқинишди, қолди пахта терди, вақти келса, 30 сўм маош билан рўзгор тебратдик.

вими китобларига айланган. Янги қиссангиз — «Икки қарра икки — беш» юзасидан баҳслар бўляпти. Айтилган, мабодо Раис Нарғиснинг номусини поймол қилмаганда Қўшоқвой неси қўтарармида?

— Нозик савол. Гап шунданки, асардаги Раис қабиҳ ва маккор одам. Унинг шундай ҳаракат қилиши табиий деб ўйлайман. Агар Раис, Қўшоқвой, Нарғис ва бошқа қаҳрамонлар ўзгача одамлар бўлганда асар ҳам бошқача бўларди. Негаки, бадий асарда аввало инсон тақдирини, характери воқеаларни ҳаракатлантирувчи куч бўлади. Бу — биринчидан. Иккинчидан, рус тилида «подтекст» деган сўз бор. «Нимкоса» десакминки... Одатда бадий асарда ҳамма нарса юзда туриши шарт эмас. Кўп фикрлар нимкосада бўлади. Қиссада зийрак ўнуччи илгари мумкин бўлган ўнучи подтекст бор. (Ўэр, бу тани асарини тушунириш) Ушун эмас, кези келган учун айтаялмай. Нима учун Қўшоқвой доим Раисга ишониб юрдию, кейин «портлади»? Гап шунданки, аввал-боши унинг ўн ҳамма нарсага ишонган содда йигит. Қолаверса, Қўшоқвой, уёқда турсин, эсли...

дунё юзини кўрмай ётган. Улар энди чиқди. А. Қаҳҳорнинг «Тобутдан товуш», Уйғуннинг «Парвоз» пьесалари кескин руҳда бўлгани учун бир вақтлар саҳнадан олиб ташланганини биласиз. С. Азимовнинг «Юлдузлар жамолоти» драмаси, П. Қодировнинг «Жон ширин» ҳикояси, У. Умарбековнинг «Дамир Усмоновнинг икки баҳори» ҳикояси, Э. Воҳидов, А. Ориповнинг жўшқин шеърлари, Н. Аминов ва Ш. Холммирзаев ҳикояларида жуда жиддий масалалар ҳақида сўз боради. Булар кейинги йилгирма йиллар орасида яратилган асарлар. Шунини қўвонч билан айтиш керакики, кейинги беш-ўн йил ичида адабиётимизга истеъдодли, изланувчан авлод кириб келди. Ш. Раҳмон, У. Азимов, М. Содиқ, Х. Даврон каби шoirлар, Э. Аъзамов, Х. Султонов, М. Муҳаммадлутов, Ғ. Ҳатамов сингари прозаларнинг дадил изланишлари севинтиради кишини.

— Республикамининг бутефос деган баюдан қутулишида ёзувчилар катта жонбозлик кўрсатдилар. Ўзбекистон ёзувчилар союзида Орол Комитети тузилгани, Давлат банкида Оролга ёрдам бериш учун махсус сўчт очилгани ҳам жуда яхши иш бўлди. Қаламашлар шундай улур юмушларга ташаббускор бўлаётганидан қўвонади, киши.

— Бутефосга қарши курашда жонбозлик кўрсатган жамияки ижодкорларга таъзим қилиш керак. Орол денгизини қўтариб қолиш эса, Ўрта Осиёнинг энг биринчи проблемаси бўлиб турибди. Афсуски, Сибирь—Орол лойиҳаси ҳозирча тўхтаб қолган. Қўшоқвой, уёқда турсин, эсли...

«Оқшом» почтасидан

Тошкент—83, Ленинград кўчаси, 32.

— Дам олш кунин «Фарҳод» бозоридан қўшиб кўп навасти улар олдида ўтди. Шунда не кўп билан кўрайин, яқин буханка нон ерга қўришиб ётди. Бунин кўриб нисофис одамлардан нафратланиб кетдим. «Ноннинг ушогин ҳам нон» вилитини тушунамайдиган одамлар хали-ҳан оранида борлигидан равиқимди. Нонин ердан оларанман бундай одамларга нисбатан кураш олиб бориш керак деб сизларга хат ёздим.

М. МУҲАМЕДОВА, Энергетик кўчаси, 39-уй.

— Ўзига 133-аложа бўлими хизмат кўрсатди. Обунала, римини ўз вақтида ололмаганимизни туйғайи кўнчица сарсон бўламиз. Ўзигада уч тўрт кунги газеталарини бир йўла олиб келинади. Бунга қачон чек қўйилади?

А. МУҲАМЕДОВА, Уйғур кўчаси, 3-уй.

— Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғининг кинолекторийси бир неча йилдан бери ачинарли аҳволда ётибди. Кинолекторий ўрнида мактаб ўқувчиларига кўча қондаларини ўргатиш учун мўлжалланган майдонча қурила бошлаган эди. Аммо қанчадан-қанча дархастлар неслиб, майдонча қуриш ишлари бошланди, чала ташлаб кетилади. Мана орадан уч йил вақт ўтди. Бу майдонча қачон битида, ҳеч ким билмайди.

С. СОДИҚОВ, Собир Раҳимов кўчаси, 129-уй.

— Виз Тошкент трамвай, троллейбус бошқармасининг авария бўйича хизмат кўрсатиш бригадаси ишчилари ре-данцияга хат ёзишга мажбур бўлди. 1986 йил декабр ойида ишхонамиз Тогол кўчасидаги 99-ўйга кўчиб ўтди. Шунча ой мобайнида ишчилар учун энг зарур бўлган совуқ ва иссиқ сувнинг йўқлиги бизни қийин аҳволга солиб, да. Ишхонамиз жойлашган ер умуман санитария-гигиена талабларига жавоб берибди. Унинг атрофи чиқилган уюмга тўла. Ленин район ободонлаштириш бошқармаси, сизилар шикоятимизга эътиборанлик билан қарапайти. Бошқарманга раҳбарларга бир неча мартаба қилган мурожаатимиз ҳеч қандай натижа бермапти.

А. ФОЗИЛОВ.

21-ўрта мактаб-техника билим юрти электрон-ҳисоблаш машиналари бўйича мутахассислар — операторлар, механиклар, программачилар ва бошқа касб эгаларини тайёрлайди.

СУРАТЛАРДА: электрон-ҳисоблаш машиналари кабинетида ўқитувчи И. Дайбловская О. Шалимовага операторлик касбини ўргатишти; ўқувчилар дисплей электрон аппаратураларда машғулот ўқитилишти; бўлажак механик Д. Жумақуллов практик машғулот чоғида электрон-ҳисоблаш аппаратини ремонт қилмоқда.

Р. Альбеков фотолари.

Оқшомхонлар учун учрашув

Ҳаётимизда ҳақиқий инқилобий ўзгаришлар юз бераётган. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган июнь Пленуми мамлакатимиз экономикасини янада ривожлантириш, совет халқининг фаровонлигини таъминлаш, демократияни таъин ҳам кенгайтиришга оид масалаларни муҳокама қилди. Пленум қарорлари барча меҳнатқилар қатарига ёзувчилар зиммасига ҳам катта вазифалар юкляди. Шунини ҳисобга олиб муҳбиримиз китобхоналарнинг севилми адаби, Ҳақоз номидаги Ўзбекистон ССР Давлат муқофотининг лауреати, «Шарқ Юлдузи» журналининг бош редактори Уткир ҚОШИМОВ билан суҳбатлашди.

Уткир ҚОШИМОВ:

«ИНСОН ВА ЗАМОН—ТУТАШ ТАҚДИР...»

Охири-охири шунча маломатга қолдик, болам... Отаҳон шундай деди. Ушандан мен кўп нарсаларни ўйладим. Аввало, Ўзбекистонда шундай воқеалар рўй берди, дегани — бутун республика шунча, дегани эмас. Ҳалол меҳнат қилган ва қилаётганлар, фидокор кишилар қаддини баланд тутиб юриши керак! Бундайлар кўп. Жуда кўп. Қолаверса, биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига миннатдорчилик билдиришимиз зарур. Республикамиз Марказий тарихий XVI пленумида ленинча принципааллик билан бу масалаларни қўтариб чиқди. Ҳолбуки, кўшиб ёзишлар, порохурлик, таниш-билишчилик бошқа жойларда ҳам анчагина бўлган экан. Афсуски, республикамизда ушбу иллатлар жуда катта қўламда авж олганини эътироф этиш керак. А. Каримов отишга ҳукми қилингани, Р. Ғойибов расво бўлгани, А. Одилов золимлиги учун сўроқ бераётгани бежиз эмас. Бухоро шаҳар савдо бўлими директори Ш. Қудратов тўрт арим миллион сўм пора олгани яқинда матбуотда чиқди. Ҳайрон қолсан киши! Бу кимса шунча пулни нима қилмоқчи бўлди экан? Агар ойна минг сўмдан совурганида ҳам уша ҳаром пуллар 300 йилга етарган.

Наҳотки у 300 йил ишайман, деб ўйлаган бўлса?! Бухорода яна бир ҳангомини айтиб беришган эди. Бир райПО мудири (кейинчалик катта мударра қамалган) ҳар кун шуврага олтин кукунини селип ичаркан. Нима бу, қутуришим? Ўзига ўйлаб қоламан: Инсон дегани шунчалик мураккаб нарса эканики, унга истаганча Саховат ҳам, Қабоча ҳам ю бўлиб кетавераркан. М. Шапанов деган олим узок йиллар Ҳиндистонда ишлаган. Меҳнат билан тўплаган маблағдан ўзи туғилиб ўсган олим қилмоқда мактаб қуришга аҳд қилган. Пул ўтказган. Маҳаллий раҳбарлар эса ўша пулга пахта сотиб олиб, плани «ошириб» бажаришган... Энг покиза нарсаси — болалар мактабига аталган ҳалол пул ҳам харомага — қўшиб ёзишга қўриб қилинган. Яқинда бориб кўрдик. Юқори органларнинг аралашуви билан, ният мактаб қурилиши бошланибди.

— Сизнинг «Нур борки, соя соя бор», «Дунёнинг ишлари», «Икки эшик ораси» асарларингиз аллақачон ўқувчиларнинг се-

хушли одамларнинг ҳам кўпчилигида галати одат бор. Ҳар қандай бало-қазо ўзидан четлаб ўтса бас. Уёғи билан иши бўлмайди. Ўзининг боши деворга текканидан кейингина ҳаракатга тушиб қолади. Ҳаётимизда ўша ноҳус ҳолатларнинг авж олишига бир чеккаси одамларимизнинг лоқайдлиги ҳам сабаб бўлган. Бошқа жиҳатдан эса, мана ҳозир аниқ айтилаётган демократиянинг четланганлиги ўз иштини қилган. («Ивгогар» тақдирини эсланг). Асардаги яна бир подтекст шуки, қўшиб ёзишлар планининг охири кетишигагина эмас, планининг сунъий равишда оширилиши ҳам қўшиб ёзишларга олиб келди. Ташаббус пастанд эмас, «қоқоридан», айрим амаллар парастлар томонидан бўлди. Бундан бир тўда олчоқлар фойдаланди. Шуларнинг касофатига қўлиб, аслида яхши мутахассис бўлган, бироқ шароит таъороси билан иродаси бўшлиқ қилиб, эгри қўлача кирган қанча одам азият чекди. Халқ эса меҳнат қилди. Ҳалол меҳнат қилди.

— Бутунги кунда қайта қуриш ва жадаллаштириш дарида адабиётимизда қўшлаб иллатларни фох қилувчи асарлар пайдо бўляпти. Базан ўқувчилар ўртасида «ёзувчиларимиз шунларни ол динроқ ёса бўлмасмики?» деган гаплар қўлоққа чалиниб қолади...

— Менимча, бу эътироз бир жиҳатдан тўғри, бир жиҳатдан тўғри эмас. Тўғри томонини шундан, замонасозлик қилган қаламашлар ҳамма даврда ҳам бўлган. Шунини айтиш керакики, замонавий билан замонасозлик деган тушунчалар бир-бирдан тўдан фарқ қилади. Ҳақиқий замонавий асар кейинги даврлар учун ҳам замонавий бўлиб қолаверарди. Негаки унда Инсон қисмати, умуминсоний ғоялар, албатта бўлади. Замонасоз асар эса узоққа боргани эмас. Эътирозини тўғрилик шунданки, давр руҳининг инсон қисмати билан уйғунлигида акс этириш учун фақат фох қилувчи асар ёзиш шарт эмас. Қоим Яшин, Зулфия, Саид Аҳмад, Асқад Мухтор, Мирмуҳсин, Одил Ёқубов каби талай адибларимизнинг кейинги 30 йиллар давомида яратган бир қанча яхши асарлари бунга мисол бўла олади. Иллатларга ўт охири борасида қаламашлар қилган хизмат ҳам оз эмас. Афсуски, яна ўша ҳолат — ошқоралиқнинг бўлишини туйғайи А. Ахматованинг «Марсия», А. Рибаконининг «Арбат болияри» асарлари йиллаб

қўшиб одамларнинг ҳам кўпчилигида галати одат бор. Ҳар қандай бало-қазо ўзидан четлаб ўтса бас. Уёғи билан иши бўлмайди. Ўзининг боши деворга текканидан кейингина ҳаракатга тушиб қолади. Ҳаётимизда ўша ноҳус ҳолатларнинг авж олишига бир чеккаси одамларимизнинг лоқайдлиги ҳам сабаб бўлган. Бошқа жиҳатдан эса, мана ҳозир аниқ айтилаётган демократиянинг четланганлиги ўз иштини қилган. («Ивгогар» тақдирини эсланг). Асардаги яна бир подтекст шуки, қўшиб ёзишлар планининг охири кетишигагина эмас, планининг сунъий равишда оширилиши ҳам қўшиб ёзишларга олиб келди. Ташаббус пастанд эмас, «қоқоридан», айрим амаллар парастлар томонидан бўлди. Бундан бир тўда олчоқлар фойдаланди. Шуларнинг касофатига қўлиб, аслида яхши мутахассис бўлган, бироқ шароит таъороси билан иродаси бўшлиқ қилиб, эгри қўлача кирган қанча одам азият чекди. Халқ эса меҳнат қилди. Ҳалол меҳнат қилди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико жаҳон аҳолисининг беш миллирдан кўшича еттиши муносабати билан АҚШ муҳбирининг саволларига жавобида қайси мамлакатда туғилишдан, миллати, тили, тасаннининг рангидан қатъий назар ҳар бир инсоннинг дунёга келишини қўвонч билан қабул қилиши кераклигини алоҳида таъкидлади. Биз энг инсонлар, бошқарвар жамиятда яшаймиш. Қайсидир аёл турмуш ташвишларидан қочиб туғишни ҳоҳлама экан, бу унинг ҳуқуқи. Бошқа бир аёл болани яхши кўра экан, бу ҳам унинг улур Ленин яратган энг гуманистик жамиятдаги конституцион ҳуқуқи.

Хуллас, халқ ҳаётининг ҳамма соҳаларида бўлгани каби биз — адиблар зиммасида ҳам катта ва масъулятлиги юмушлар турибди. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларини бажариш, қайта қуриш ва жадаллаштириш замонида биз ҳам жонанон партиямиз бошчилигида амалга оширилаётган ўзгаришларга ҳисса қўшмоғимиз керак.

Суҳбатчи Тўлқин РАСУЛЕВ олиб борди.

«ТАҚЧИЛИККА» ҚАНДАЙ БАРҲАМ БЕРМОҚДАЛАР?

Эрталабданок олинандан билел сотилмадан темир йўл касрасига келдик. Утган йиллардаги сингари рўйхатга ёзилиб қўяман, деб ўйлагандим. Навбат унча катта эмаслигини, барча кассалар ишлаб турганлигини ва рўйхат йўқлигини кўриб ажабландим. Касрга келиб бўлса шу ерга билет олишингиз мумкин.

Тошкент пассажир станциясида нима ўзгарди?

Бу ерда мамлакатнинг пассажирлар хизмат кўрсатувчи илгор станцияларидан намуна олиб ишни қайта қурдилар. Багаж бўлими, юк ташувчилар бригадалари, юк саклаш камералари, кассалар, меҳмонхоналар ягона бошлиқки — хизмат кўрсатиш дирекциясига бўйсундирилди. Мазкур дирекция пассажирларга қўлайлик қилди. Платформаларни узайтирди ва оширди. Буфетлар ва ресторандар ҳам темир йўлга бўйсундирилди бўлди.

Энг муҳими шунданки, билет сотишимиз тақий этиш ўзгарди. Утган йили билетлар беш кун олдин сотила бошласан, эндиликда қирқ беш кунгача олдин сотилимоқда. Бу иш оғир бўлмиди. Унча итисолаштирилган технология туркум-те-

мирйўлчилар тили билан айтганда унча диспетчерлик «дарваси» тақий этишга тўғри келди. Биринчи диспетчерлик давраси турли тақийлотлар бромини орқали билет сотади ва телефон орқали бюрорлар қабул қилади. Шундай телефон сони бешта. Улардан тўрттаси аҳолига маълум қилинган. Бешинчи телефонини эса электрон техника, трактор, лак-бўёқ заводи, «Қизил қон» транспорт ва бошқа бир қатор йирик қорхоналарда билешиди. Закалар столи ўн икки соат — эрталаб соат 8 дан кечқурун 20 гача ишлабди.

Биринчи диспетчерлик давраси сотиб улгурмаган (қоздалардаги ўринларга 11—45 кун илгари билетлар сотилади) билетлар иккинчи давра диспетчерларига топширилади: улар билетларни ўн кун илгари сотадилар. Қолган ўринлар учинчи даврага ўтказилди ва билетлар бир кун илгари сотилади.

Эндиликда хизмат кўрсатиш дирекцияси вазиятдан тўла ҳалбардор бўлди, жоиларни тақийлотларга стихияга барҳам берилган. Пассажирлар гоёт қўлайлиги аниқланса, Москва йўна-

лишида қўшимча поезд (515-поезд) заказ қилинади. Хозирнинг ўздаёқ, мингга тошкентликлар ана шу поезда саёхатга чиқдилар. Қайта қуриш қўшимча ишчи кучларини талаб қилди. Темирйўлчиларга транспорт институтини, бошқа ўқуш юртиларнинг студентлари ёрдам бермоқдалар. Улар диспетчерлар билан биргаликда заваклар тузиб, билетларни уяга етказиб берадилар, телетайпларда хизмат қилдилар.

Утган йили поездаларга билел олиш учун қаддан ташқари навбат катта бўлганлигига қарамай, олдиндан билет сотиш плани ошириб бажарилиди. Дерамадини ўстириш плани хатто мей ойдаги нисбатан тўрт баравардан зиёд эди.

Буни таққослаш учун аэрофлотнинг марказий кассаларига бордим. У ерда ҳамма нарса илгаридек. Бундан олдинги йиллардаги сингари тўс-тўполонни кўрасиз...

В. ЛУКОВ, (ЎзТАГ).

Ҳаётимизда ҳақиқий инқилобий ўзгаришлар юз бераётган. КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган июнь Пленуми мамлакатимиз экономикасини янада ривожлантириш, совет халқининг фаровонлигини таъминлаш, демократияни таъин ҳам кенгайтиришга оид масалаларни муҳокама қилди. Пленум қарорлари барча меҳнатқилар қатарига ёзувчилар зиммасига ҳам катта вазифалар юкляди. Шунини ҳисобга олиб муҳбиримиз китобхоналарнинг севилми адаби, Ҳақоз номидаги Ўзбекистон ССР Давлат муқофотининг лауреати, «Шарқ Юлдузи» журналининг бош редактори Уткир ҚОШИМОВ билан суҳбатлашди.

— Сизнинг «Нур борки, соя соя бор», «Дунёнинг ишлари», «Икки эшик ораси» асарларингиз аллақачон ўқувчиларнинг се-

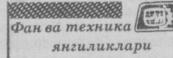
ЯНГИ КАШФИЁТ

СССР Медицина фанлари академияси Д. И. Ивановский номидаги вирусология институтидан қилingan илмий кашфиёт кунини кеча СССР Давлат кашфиётлар рўйхатига ёзиб қўйилди. СССР Медицина фанлари академиясининг муҳбир азаси А. Г. Бурилинский ва СССР Медицина фанлари академиясининг академиги В. М. Иванов вирусларнинг организм хужайрасига кириб бориши универсал моделини тақ-

лиф қилдилар. Кашфиёт авторлари вирус хужайрага унинг қобили — мембрана орқали кириб бориши мумкинлигини назарий ва амалий жиҳатдан исботлаб бердилар. Айни маҳалда вирус ўзининг икота «ўтиндан» ҳоли бўлади: вируснинг сиртқи қобилини моддаси хужайра қобилига қўлиб итариб, сунгра хужайрада қолган вирус зарра ўздан бошқа бир оқси моддани ташлайди ва ўшунча

хужайра қобилини ич тарафдан қоплайди. «Ўтиндан» ҳоли бўлган вирус ички қисми (ирсий программаси) шу жойда бўлади) хужайрани вирус «деталлари» ҳосил қилишга мажбур этиб, активлиги кўрсатиб бошлайди. Янгитдан пайдо бўлган «деталлар» бир-бирини «танганидан» тўлган бошқалар билан хужайра ҳоли бўлишидан олдин бир неча минг вирус зарраларини ҳосил қилиши мумкин. Шундай қилиб, вирус хужай-

ра ичидагина эмас, ундан ташқарида ҳам генетик паразит вазифасини адо этади. Инфекцион жараён вирус билан хужайра генларининг рақобатига асосланган. Биттагина микроскопий вирус зарраси каттаган хужайрани ўз генетик ахборотиға мувофиқ ишлатишга мажбур эта олади. Ленин бунинг учун вирус генетик материали сиртқи қопламлардан ҳоли бўлмоғи лозим. Кашфиёт авторлари вирус-

Фан ва техника ангилликлари

Танишинг, софтбоул!

«Қизлар ва гуллар»

Э. Зоҳидов фото-туди.

Ил бошида биз ўқувчиларга «Танишинг, бейсбол» сарлавҳали хабарин ҳавола қилган эдик. Бугун эса биз учун яна бир янги ўйин — софтбоул билан таништирамиз. Дарвоқе, бу ҳам бейсболнинг ўзи, бироқ уни аёллар ўйнайди... шуниси қувончлики, совет бейсбол ва софтболи дастлаб Тошкентда ўйнала бошлади.

Ўзига муносиб шерик қидираётган украиналик софтбоул ўйини бошловчиларига СССР давлат спорт комитетидан айтиш Тошкентнинг адресини беришгани ҳам бежиз эмас. Дарвоқе, денгиз орти ўйини ҳисобланувчи софтболини ахшиллаб қузатган киши рус латаси ва ўзбек чиллак ўйинининг фарқини ажратиб олади...

Мана «Метростроитель» стадиони майдонига узоқ Украинанинг Черновци шаҳридан келган меҳмонлар чиқиди.

...Меҳмонлар ўзларининг ёнги биланларига ўзгартириш қиритишлари тўғри келди. Чунки Тошкент командаларининг асосини мактабларнинг

ўқувчи қизлари ташкил этади. «Метростроитель» стадиони қошидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ўқув бўлимининг мудури ва тренери Жамила Тожмуродова Милушева меҳнат отпусканин бекор қилди. У софтбоул бўлимининг эллик нафар тарбияланувчисидан Ингирима кишини топа олди. Бу — иккита тўла составга етарли эди, чунки меҳмонлар ҳам икки составда келишганди.

— Биз машғулотларини ташкил этиш, умумжиноний, техник, тактик тайёргарлик бўйича тажриба алмашишни мўлқаллаб келган эдик. Ниятимиз амалга ошди. Бироқ стадионга чиқишнинг ўзи энг таассуротли сабоқ бўлди. — дейди украиналик спортчи қизлар мураббийси Степан Емельянович Семкин. — Биз ҳали ҳеч ерда бейсбол ва софтболувчи махсус жиҳозланган бундай майдонни кўрмаган эдик. Биз юртимизга қайтга, Ўзбекистон пойтахти жамоат ва спорт ташкилотлари, Тош-

кент метросозларининг ўрганса арийдиган тажрибалари тўғрисида сўзлаб берамиз. Маҳаллий «Олимп» кооператив аёлоқ даражадаги бейсбол анжумлари ва формаси тайёрлаган. Стадион қошидаги, балки мамлакатда биринчи ихтисослаштирилган болалар ўсмирлар спорт мактаби қизларни ишламоқда. Бейсбол ва софтбоул шахринида кенг шухрат қозонганлиги ҳам бежиз эмас. Спортчилар тайёрлаш сифатини эса биз дастлабки ўйинлардаёқ синаб кўрдик.

Ўзбекистоннинг бейсбол ва софтбоул катта қизлар тўғрисида яхши сўзлар айтиш шарафли бўлди. Бироқ меҳмонларнинг таърибисини ҳам ундан кам фойда бермайди.

Украинада биринчи софтбоул секцияси Черновци резина-поябазал заводига тузилди. Тошкентда бўлган каби, у ерда ҳам «аралаш» спорт турлари вакиллари — тақдирчилар, шунингдек ўқувчилар, қизлар янги ўйин қилишлари бўлишди... Мураббийлар ҳам «ташқаридан келишган»: С. Е. Семкин — спортнинг ҳарбий амалий тури бўйича тренер, унинг умр йўлдоши Галина Алексеевна Лазаренко эса спорт комплекси директори. Ташаббускорларини корхонада қўллаб-қувватлашди. Софтболда кучини синаб кўриш истагини билдирган кишиларга машғулотлар учун қулай вақт ажратиб беришди, уларга формалар сотиб олинди. Дастлабки оидимлар ташланганда эса, консултация учун Кубадан мутахассислар таклиф этишди. Чунки у ерда бейсбол ва софтбоул биринчи ўрнида туради. Завод маъмурияти ва жамоат ташкилотлари Тошкентга ҳам сафар қилишди.

Украина терма командасини тузиш учун база бўлади. Ҳозирча «Репетиция» ўтказишни режалаштиришди — 15 сентябрь кунини совет софтболи практикасида биринчи халқаро мусобақа белгилаб. Унга Куба, Чехословакия, Финляндия спортчилари таклиф этилган... Тошкент «Метростроитель» командасининг иккала состави ҳам таклифнома олди.

Шундай қилиб, ҳозир Тошкент стадионига ўтказилган ўртоқлик учрашувларини дўстлар шаҳри Черновцида бўладиган дастлабки катта имтиҳонга тайёргарлик деб ҳисоблаш керак. Улар эртдан келгача — ўйинда, биргаликда машқлар ўтказишмоқда, сайр қилишмоқда.

Украина терма командасини тузиш учун база бўлади. Ҳозирча «Репетиция» ўтказишни режалаштиришди — 15 сентябрь кунини совет софтболи практикасида биринчи халқаро мусобақа белгилаб. Унга Куба, Чехословакия, Финляндия спортчилари таклиф этилган... Тошкент «Метростроитель» командасининг иккала состави ҳам таклифнома олди.

Шундай қилиб, ҳозир Тошкент стадионига ўтказилган ўртоқлик учрашувларини дўстлар шаҳри Черновцида бўладиган дастлабки катта имтиҳонга тайёргарлик деб ҳисоблаш керак. Улар эртдан келгача — ўйинда, биргаликда машқлар ўтказишмоқда, сайр қилишмоқда.

Т. ГОЛУВКИНА, Е. ЕФИМОВ, Ҳ. ТАҒ МУХБИРЛАРИ.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОВ.

15 ИЮЛДА

БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:

15-19 ИЮЛЬ КУНЛАРИ ШАҲАР КИНОТЕАТЛАРИДА XV МОСКВА ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ФИЛЬМЛАРИ

НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ:

«УНГ КИРРОК, ЧАП КИРРОК» — (Франция) — Санат саройи (қатнаш).

«ПИЦЦЕРИЯ ОРКАЛИ АЛОКА» (Италия) — Фетисов.

«КИСКА ТУТАШУВ» (АҚШ) — Чайка.

«ПАССАЖДАГИ СЕВГИ» (ЧССР) — Москва.

«АНГ СУВАРЛИК ЛОЙ» (ҚАЛАНДИ) — (Ҳиндистон) — Никус, Дружба.

«ТУГИЛАН КУНИГА КЕЛИН» (ВХР) — Санат саройи (қатнаш).

«КУРЬЕР» — Искра (жуфт соатларда).

«ЭРОП» — К. Ермолов номи (11, 13.30, 15, 18.30, 21.00).

«АЛКАБИ ШАҲЗОДА» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда).

«АЗАБНОКЛАР МАЙДОНИ» — Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ОРГОННИНГ ОШИ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

АВТОМАТ-ЖАВОБ ЗЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

Санъат саройи [44-21-34, 44-21-44, 44-21-74].

Ватан [74-30-39].

Чайка [77-06-20].

Москва [33-05-01].

Тошкент Советининг 50 йиллиги [78-47-25].

Восток [91-14-61].

Лисунов номи [96-14-02].

Искра [39-14-59].

Шаҳар кинотеатрларида маданий кизмат қўрсатишни яхшилаш юзасидан таклиф ва истақлар бўйича Тошкент шаҳар ижроия комитети Кинолаштириш бошқармасининг 33-37-11 телефонига кўнгирик қилинсин.

ҲАММА ВА ЭЪЛОШЛАР ҲАММА ВА ЭЪЛОШЛАР

Ўқишга марҳамати

Тошкент шаҳар ижроия комитети социал таъминот бошқармасининг ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1987-88 ўқув йили учун кўйидаги ихтисослар бўйича

Ўқишга қабул қилади РАДИОТЕЛЕВИЗ И О Р Е А П П А Р А Т У Р А Л А Р, Р Е М О Н Т И Б У Й И Ч А М Е Х А Н И К, П О Я А Б А З Л А Ч И, Е Н Г И Л К У Й Л А К Л А Р Т И К У В Ч И, С Е К Р Е Т А Р Ҳ - М А Ш И Н И С Т К А, Х А Л Қ Х У Ж А Л И Г И Т А Р М О Қ Л А Р И В А С О Ц И А Л Т А Ё М И Н О Т С И С Т Е М А С И У Ч У Н Б У Х Г А Л Т Е Р Л А Р, П О П О П Ч И.

Ўқиш муддати — 10 ой. Ўқишга 16 дан 45 ёшгача бўлган инвалитлар, инвалид болалар ва боқувчисини ҳалол бўлган оилаларнинг аъзолари (16 ва ундан катта ёшдаги) қабул қилинади.

Арзига кўйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туниланлиги ҳақидаги гувоҳнома, яшаш жойидан справка, саломатлиги ҳақида справка (086/У форма), инвалитлар учун меҳнатга тасвир ҳақидаги ВТЭК справкиси, район социал таъминот бўлимининг йўлланмаси, 2 дона фотосурат (3х4 см).

Ҳужжатлар ҳар кунини (яшанбадан ташқари) соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади. Ўқувчилар оинга 30 сўмдан стипендия билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳўчи кўчаси, 107-«а» уй, 5-корпус, Пенёков туниги (2, 7, 14-тротлейбусларнинг «Ўзбекистон» метро станцияси) бекати.

«ТАШХЛЕБОРГ»

НОН ВА НОН-БУЛКА МАХСУЛОТЛАРИ КИЧИК СОТУВЧИЛАРИНИ ТАЙВЕРЛАШ

3 ОЙЛИК КўРСЛАРИГА Ўқишга НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ ЎТҚАЗАДИ

Ўқишга 8-10 синф маълумотидаги, 17 дан 30 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшовчи қизлар имтиҳонларсиз қабул қилинадилар.

Ўқувчиларга 56 сўм стипендия тўланади.

Курслардаги ўқини даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар аини бир вақтда неччи мактабда ўқишлари ҳам мумкин.

Курсларни тамомлагач, ўқувчиларга кичик сотувчи номи берилади ва улар «Ташхлеборг» магазинларида иш билан таъминланадилар.

Ўқишга кириш учун кўйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: директор номига ариза, паспорт, аттестат (маълумот ҳақидаги гувоҳнома), 3 дона фотосурат (3х4 см), меҳнат дафтаричаси (агар у бор бўлса), сўнгги иш жойидан характеристика, яшаш жойидан справка.

Мурожаат учун адрес: 700084, Тошкент шаҳри, Тимирязев кўчаси, 2-уй (3, 22, 23, 29-трамвайлар; 19, 89-автобусларнинг «Тимирязев кўчаси» бекати). Телефонлар: 35-41-31, 35-40-31, 35-43-41, 35-72-44.

Сизга ёқадиган зеб-зийнатлар

ЎЗ ДИДИНГИЗГА МОС ЗЕБ-ЗИЙНАТЛАРНИ СИЗ ҚИММАТБАҲО МЕТАЛЛАРДАН ИШЛАНГАН ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ САВДО-КўРГАЗМАСИДАН ТАНЛАБ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

БУ САВДО-КўРГАЗМАСИ 14 ИЮЛДАН 18 ИЮЛГАЧА ТОШКЕНТ БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ (ГУМ)ДА ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ.

Мазкур саудо-кўргазмасида Тошкент, Боку, Киев, Ленинград, Москва, Одесса, Ереван ва Львов заргарлик заводлари ишлаб чиқарилган нозик занжирлар, кулонлар, никоҳ узуклари, зирақлар, эркаклар учун запонкалар ва узуклар (қимматбаҳо ёки ярим қимматбаҳо тошлар, наҳраболли ё улари), соатлар учун браceletлар сотилишга қўйилади.

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ (ГУМ) «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

«ЭЛЕКТРОНИКА»

КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ХУСУСИЙ МЕХНАТ ФАОЛИЯТИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ КИШИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент «Электроника» фирмали магазин-салонини илгари фойдаланишда бўлган, қайта ишлашни шарт шарт яроқли посылка яшчиларини арзон нархларда

СОТАДИ Адрес: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй, (2, 3, 4, 13, 22, 24-трамвайларнинг «Куйбишев район ижроия комитети» бекати.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ «ОТДЕЛСТРОЙ» ТРЕСТИГА:

сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, кошникорлар. Елғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ «ТАШИНЖСТРОЙ» ТРЕСТИГА:

труба ётқизувчилар, труба ётқизиш агрегатларининг машинистлари, йўл ишчилари; арматурачилар.

ҲАМЗА РАЙОНИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА: дорновалшчилар, штамповкачилар. Елғиз кишиларга ётоқхона берилади.

ОКтябрь РАЙОНИ МАХАЛЛИИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА:

тикувчи-мотористлар, электр монтерлар, тикувчилик ишлаб чиқаришни инженер-технолог, бош бухгалтер ўринбосари, бухгалтерлар.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА:

асбобсоз-слесарлар, ремонтчи-слесарлар, слесарь-сантехниклар, пайвандовчилар, токарлар, фрезерчилар.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙўЛЛАНМАЛАР ОЛИШ ЮЗАСИДАН КўЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд. Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй. Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй. Чиланзор район пункти — 2-квартал, 3-уй. Ҳама район пункти — Ҳасанова кўчаси, 10-уй. Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй. Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй. С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй. А. Икромов район пункти — Фарҳод кўчаси, 21-уй. Сергели район пункти — Спунтик, 2-квартал, 69-уй. Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕХМОНЛАРИ!

ТОШКЕНТ ПОЧТАМИ ТА УНИНГ ШАҲРИМИЗ ҲАММА РАЙОНЛАРИДА ЖОЙЛАШГАН АЛОҚА БЎЛИМЛАРИ СИЗЛАРГА БАРЧА ТУРДАГИ ПОЧТА ВА ТЕЛЕФОН, ТЕЛЕГРАФ ХИЗМАТИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ИСТАЛГАН АҲОЛИ ПУНКТИГА ҚўЙИДАГИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ ВА ЖўНАТИЛАДИ:

- хатлар ва бандероллар (оддий, буюртма, қиймати кўрсатилган);
- почта карточкалари (оддий, буюртма);
- ер ва ҳаво транспорти орқали жўнатиладиган посылкалар (оддий, қиймати кўрсатилган);
- пул жўнатмалари (почта ва телеграф орқали);
- қариндош-уруғ ва яқин кишиларингизга аталган совға буюмларини етказиб бериш учун буюртма жўнатмалар (почта ва телеграф орқали);
- шояминич ва оддий телеграммалар;
- шаҳарлараро телефон сўзлашувлари.

Оддий, буюртма, қиймати кўрсатилган хатлар авиа почта орқали жўнатилади.

Почта жўнатмаларини телеграф орқали узатиш уларни адресларга етказиб беришни анча тезлаштирилади.

Қиймати кўрсатилган хатлар ва бандеролларни, албатта, уларнинг сиртига ичидида нарсалар рўйхати ёзиб қўйилган ҳолда жўнатиш лозим.

Қиймати кўрсатилган посылкаларини уларнинг сиртига ичидида нарсалар рўйхати ёзиб қўйилган ҳолда жўнатишни

Ўзбекистон ССР Саудо-ишметрилгининг

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ 48-УРТА ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1987—1988 ўқув йили учун

Ўқувчилар қабул қилади

Ўқишга ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ ПОЙТАХТГА Яқин РАЙОНЛАРИДА ЯШОВЧИ 8-10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЕШЛАР ҚўЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: хотин-қизлар, болалар ва эркаклар устки кийимларини тикши бўйича тикувчи-мотористка.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ёшлар 3 йил ўқийдилар ва улар бепул оқват, кийим-бош билан таъминланадилар. Ўқишни битирганларидан сўнг ўрта маълумотга эга бўлганлиги ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўрта маълумотлилар бир йил ўқийдилар ва уларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини «аёло» баҳолар билан битирган ўқувчилардан 10 процентини олий ўқув юртли ва техникумларда ўқиш учун йўлланма оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртида ўқувчилар Индира Ганди номидаги маданият Саройида бадий ҳаваскорлик тўғрақлари ва ўзлари истаган бошқа тўғрақларда қатнашишлари мумкин. Ўқувчилар санаторий-профилакторийи ҳақида корхона медицина хизматида фойдаланишлари мумкин.

Ўқишга кирувчилар кўйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, тураш жойидан справка, ота-онанинги иш жойидан справка, медицина справкиси, 3х4 см. ҳажмида 4 дона фотосурат, характеристика, таржимна ҳоли.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: 700061, Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 5-«а» уй (1, 2, 5, 24, 26-трамвайлар, 1, 5, 8, 10, 17-тротлейбуслар, 2, 3, 25, 60, 80, 71-автобусларнинг «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бirlашмаси» бекати). Телефон 33-19-24.

тасвия этамиз. Алоқа бўлимида посылка ва бандеролларни ўраб жойлаштириш, барча турдаги почта жўнатмаларига адресларни ёзиш, ҳамма турдаги почта бланкларини тўлдиришда Сизларга ёрдам кўрсатишлари мумкин.

Агар Сиз ўзингиз юборган почта жўнатмангизнинг адресатга етказиб берилиши аниқ вақтини билишни хоҳласангиз — почта хизматининг қулай туридан фойдаланинг: — почта жўнатмаларингизни топширилганлиги ҳақидаги билдириш хати билан юборинг.

Билдириш хати почта жўнатмаси юборилиши билан бир вақтингиз ўзида, шунингдек у почтага топширилгандан кейин 6 ой мобайнида берилиши ҳам мумкин.

Почта жўнатмаларида — ҳам қабул қилиб олувчи, ҳам жўнатувчининг адресларида 6 рақамли почта индексини, албатта кўрсатиш.

Барча турдаги почта жўнатмаларида қабул қилиб олувчининг индекси ва адресларини тўғри кўрсатиш — уларни адресларга тезроқ етказиб беришга кафолатдир.

Хатларни 114x162 мм, 162x229 мм, 229x324 мм ҳажмидаги стандарт конвертларда жўнатиш лозим.

Сиз уйдан чиқмасдан туриб, 008 телефон номерини терингиз ва исталган телеграмма текстини тегишли адресга жўнатиш учун алоқа бўлимига узатишингиз ҳам мумкин.

Сизларнинг вақтингизни тежаш мақсадида Тошкент шаҳридаги ҳамма алоқа бўлимида шаҳарлараро телефон сўзлашувлари ва кредитга телеграмма юбориш, шунингдек шаҳар телефони хизмати учун тўланадиган тўловлар эрин равишда қабул қилинади. 067 телефони орқали Сиз ўз адресингизга матбуот, пенсия пули негга ўз вақтида келмаётгани сабабини аниқлашингиз мумкин.

Агар Сиз у ёки бу сабабларга кўра ўзингизга аталган посылка, бандероль ёки қиймати кўрсатилган хатни олган га имконингиз бўлмаса, почтагизнинг хоҳишингизни баҳо келтириб, уларни уйингизга келтириб бериши, шунингдек сиздан телеграмма, буюртма ёки қиймати кўрсатилган хат, бандероль қиймати кўрсатилган, сиртига ичидида нарсалар рўйхати ёзилган посылка, пул жўнатмасини, телеграмма ва кредитга сўзлашув, шаҳар телефони учун тўловларини қабул қилиб олиши, конвертлар, маркалар, почта откриткалари сотиши ҳам мумкин.

Бу турдаги алоқа хизмати кўрсатиш учун буюртмаларни 067 телефони орқали хабар қилишингизни сўраймиз.

АЛОҚА ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГИЗ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

Граждан авиациясининг 243-ремонт заводи

базасидаги 20-ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

кўйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун

1987 — 1988 ўқув йилига

Ўқувчилар қабул қилади

8-синф битирган ўқувчилар: учини аппаратларининг слесарь-ремонтчиси, авиадигителларнинг слесарь ремонтчиси, учини аппаратларининг ремонтчи ва уларнинг ускуналари бўйича электромонтажчи, газ-электр пайвандчи ихтисосликлар бўйича 3 йил, 10-синфин битирганлар эса бир йил таълим оладилар.

Ўқишга Тошкент шаҳрида проинскада турувчи йлгич ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртини тамомлаганлар авиация ремонтчи база корхоналарига ишга юборилади. Завод ишчиларига граждан авиацияси ходимларига тегишли имтиёзлар ҳам берилади.

3 йил муддат билан ўқийдиган ўқувчилар тўлиқсиз давлат таъминотида бўладилар, бир йил ўқийдиган ўқувчилар эса оинга 30 сўм стипендия оладилар.

Ҳамма ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини тўланади.

Билим юртида спорт секциялари, вокал чолгу ансамбли тўғрақлари ишлаб турибди.

Ўқувчилар 16 ёшга тўлиши билан авиация клубига қабул қилинади.

Битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган ўқувчилар эса граждан авиацияси институтлари ва билим юртига юборилади.

Билим юртига кириш учун кўйидаги ҳужжатларни топшириш зарур: директор номига ариза, туғилганли